

Kristiansand
kommune

Kommuneplanens arealdel på høring!

Temamøte

Bærekraftig utvikling i Kristiansand?

Varaordfører Erik Rostoft

Kommunalsjef klima og arealutvikling, Knut Felberg

Rådgiver, Vibeke Wold Sunde

Rådgiver, Thor Skjevraak

Rådgiver, Kirsten Marie Sødal

Bølgen bærekraftsenter 8. februar 2023

Dagsorden:

KOMMUNEPLANENS AREALDEL

- Innledning
- Hovedgrepet i planforslaget
- Klima og natur
- Dyrka mark og friluftsliv
- Refleksjoner og spørsmål
- Veiledning om nettsida og høringsprosessen

Still dine spørsmål underveis her

- Ta opp mobilen...
www.menti.com
- Kode: **3613 0933**
- Klikk på «**Åpne Q&A**» for å stille dine spørsmål eller stemme frem spørsmål

Videoinnstillinger

Om video

Kommentarer

Hjelp

KOMMUNEPLANFILMEN!

Utvikling i alle deler av kommunen

- Satsing på bydelssentre
 - Tilbud i alle livsfaser
 - Boliger og arbeidsplasser
 - Møtesteder
- Stedsutvikling – lokale kvaliteter
- Arbeidsplasser og næringsutvikling

Arealdelen og folkehelse

Senterstruktur med god beliggenhet mellom bolig og senterfunksjoner for å gi mulighet for sykling og gange i nærmiljøet.

Gode uteområder både i naturen og som tilrettelagte møteplasser.

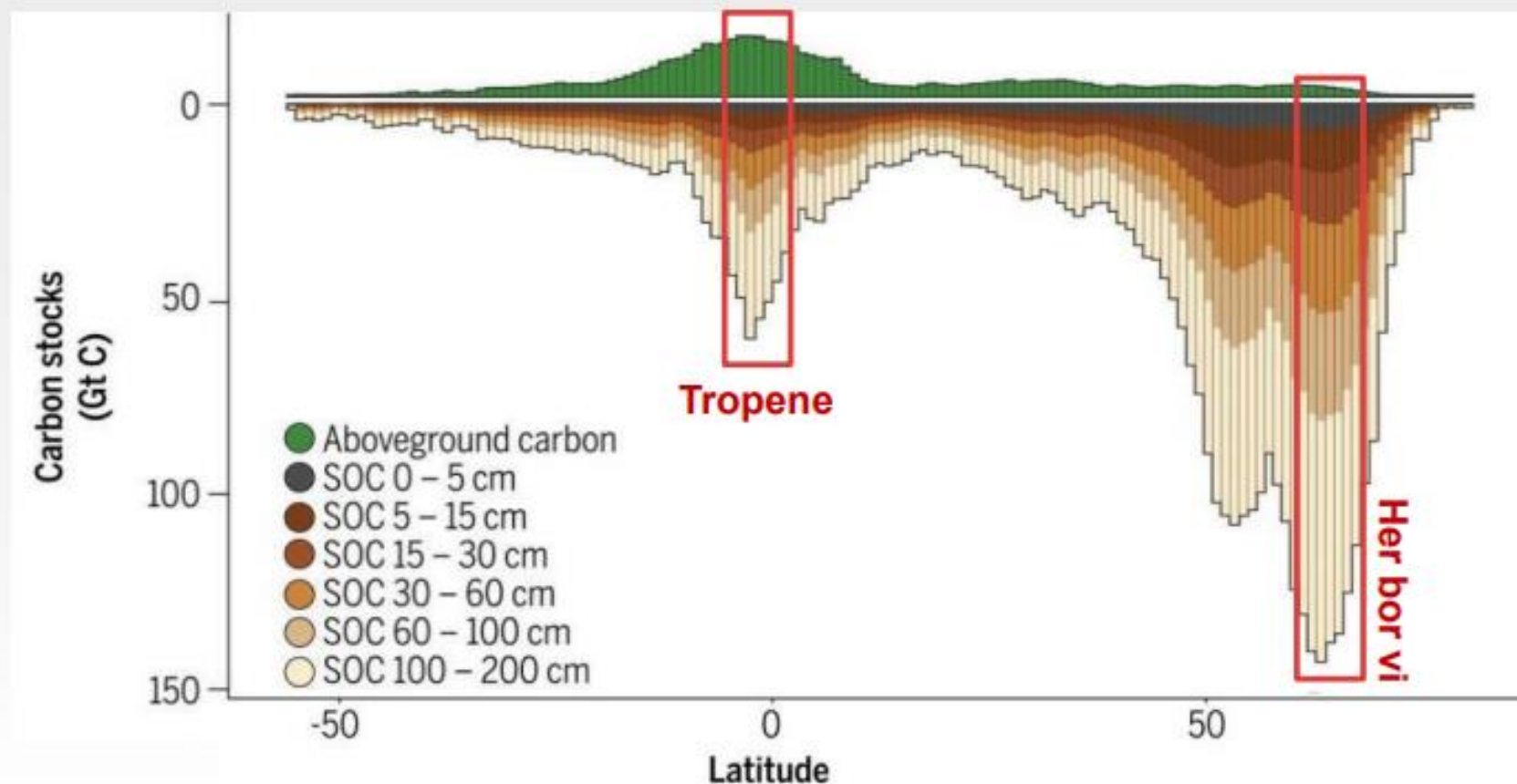
Ny landskapsnorm er en del av høringsforslaget – kom også med innspill til denne!

Fremtidens generasjoner og FNs bærekraftsmål

Norge er en supermakt på karbon i naturen!

7 % av det globale landarealet - 18 % av naturlige karbonlager

Crowther m. fl. Science 2019

Kommunal planlegging – flere prosesser som henger sammen...

Kommuneplanens arealdel består av:

- **Plankart** viser bruk og vern av arealer

- **Bestemmelser**

Plan- og bygningsloven sier:

- hvilke arealformål og hensynssoner som kan brukes
- hvilke bestemmelser som kan fastsettes

- **Planbeskrivelse** forklarer arealpolitikken (det store bilde), utdyper kart, bestemmelser og retningslinjer, og viser hvordan nasjonale og regionale føringer er ivaretatt.

- **Konsekvensutredning** beskriver konsekvensene av endret arealbruk og den samlede arealdisponeringen.

- **Alternative arealformål og bestemmelser** beskriver områder som høres med alternativ arealbruk og bestemmelser som høres med alternativ formulering.

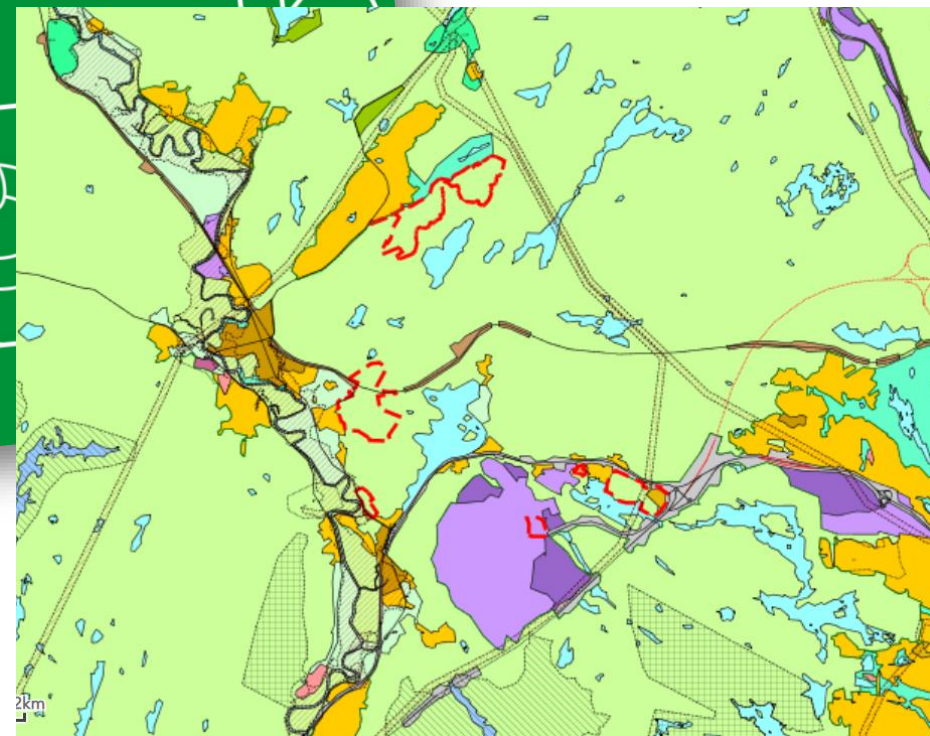

Juridisk bindende

Alternative arealformål og bestemmelser

- Vedtak om å legge planforslaget ut til offentlig ettersyn
- Vedtak om at:
 - flere områder høres med to alternative arealformål
 - flere bestemmelser høres med alternativ formulering
 - bestemmelser om alternative byggegrenser i 100-metersbeltet

Hva slags høringsuttalelse

- Du avgjør hva du vil kommentere
- Du kan mene noe om en del av planen, et bestemt tema som opptar deg eller hele planen
- Har planforslaget tatt hensyn til det som er viktig for deg?
- Alle høringsuttalelser må være skriftlige

Vårt mål med møtet er at når vi er ferdig, så vet du hva planen omfatter, hvor den finnes, hvordan du finner frem i plandokumentene og hvordan du gir høringsuttalelser.

1. Lokalsenter: det nære og daglige

- møteplass for lokalmiljøet - dimensjonert til å dekke daglige behov.
- dagligvare og enkelte tjenester, lokal kultur, idrett, fritid og attraktive uterom, kollektivtilbud til andre senterområder og tilbud i kommunen.

2. Bydelssenter: det nyttige og ukentlige

- dimensjonert med større variasjon enn lokalsentrene
- detaljhandel, tjenester innen helse, skole, idrett, fritid og kultur,
- inkluderende byrom og møteplasser,
- godt kollektivtilbud og trygge forbindelser for fotgjengere og syklister.

3. Kommunesenter og regionsenter: Kvadraturen med randsone

- attraktivt og vitalt senter, med et stort mangfold av tilbud
- handel, kultur- og tjenestetilbud for hele regionen.
- tilrettelegges for alle innbyggere, inkludert barnefamilier.
- varierte byrom og parkområder, urbane, kulturhistoriske og identitetsbærende kvaliteter.

En offensiv og balansert plan

Hovedgrep:

Den nye kommuneplanen vil redusere nedbygging av uberørt natur, dyrka mark og kulturmiljøer, den satser på styrking av senterområder og avsetter areal for næringsaktivitet som kan støtte opp om det grønne skiftet.

Planen vil videre legge til rette for:

- Lavutslippssamfunnet tilpasset en natur og et klima i endring
 - En stedstilpasset senterutvikling der folk bor
 - En balansert boligpolitikk som tar hele kommunen i bruk
- En kortreist hverdag hvor daglige behov skal kunne dekkes lokalt
- Høyere krav til kvalitet og klimavennlige løsninger ved utbygging
- Tilgjengelighet til rekreasjons- og friluftsliv for alle innbyggere

Boligutvikling og boligreserve

- **Tilstrekkelig boligreserve**
 - Boligbygging ca 750 enheter/år, utbyggingsprogrammet viser at vi har en boligreserve som vil vare i over 20 år
- **Fortetting og transformasjon som hovedgrep**
 - Boligbyggingen skal støtte opp om senterområdene og en hverdagsmobilitet til fots, med sykkel eller kollektivt.
 - Men, selvfølgelig mulig å bo i hele kommunen, bare ca 50 % av boligreserven ligger i senterområdene
 - Boligbygging i LNF-områder
- **Attraktivt boligtilbud**
 - Boligstørrelser og boformer som gir variasjon og mangfold i bydelene
 - Aldersvennlig og inkluderende bomiljøer, utjevning av levekårsforskjeller

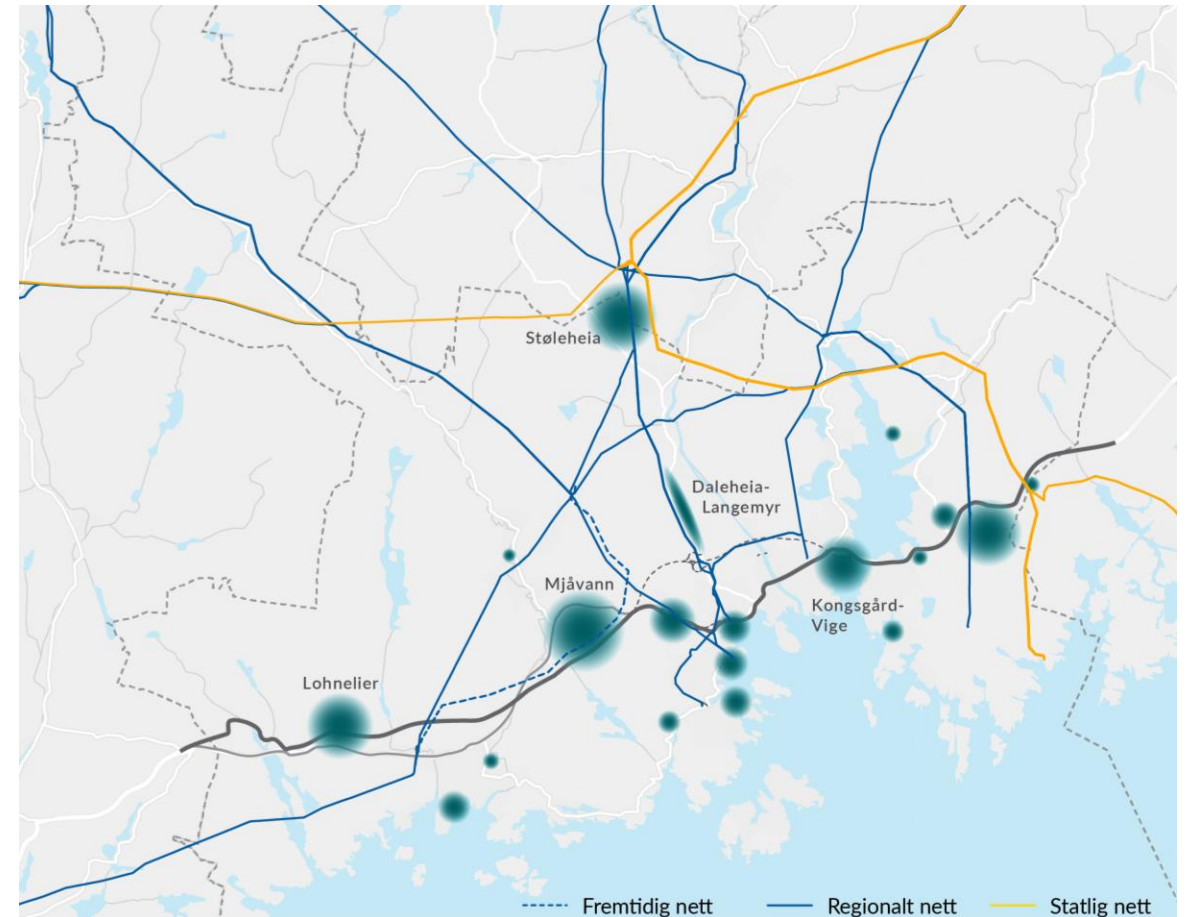

Foto: Kjell Inge Søreide

En offensiv næringsutvikling for det grønne skiftet

Den nye arealplanen:

- Opprettholder en god arealreserve for industri, lager og logistikk primært gjennom å utvide eksisterende næringsområder
- Totalt 9 200 daa hvorav 2 700 nye arealer (Støleheia, Lohnelier og Mjåvann er de største)
- Vektlegging av energikrevende og – foredlende virksomheter for det grønne skiftet (eks. havvind, karbonfangst, hydrogen)

Handel utenfor senterområdene

- En handelsnæring i dramatisk endring - «retail apocalypse»
- De siste 20 årene er det bygd mer forretning i Kristiansand enn i Oslo
- Det anbefales ikke avsatt areal til nye handleparker eller nye områder utenfor senterområdene.

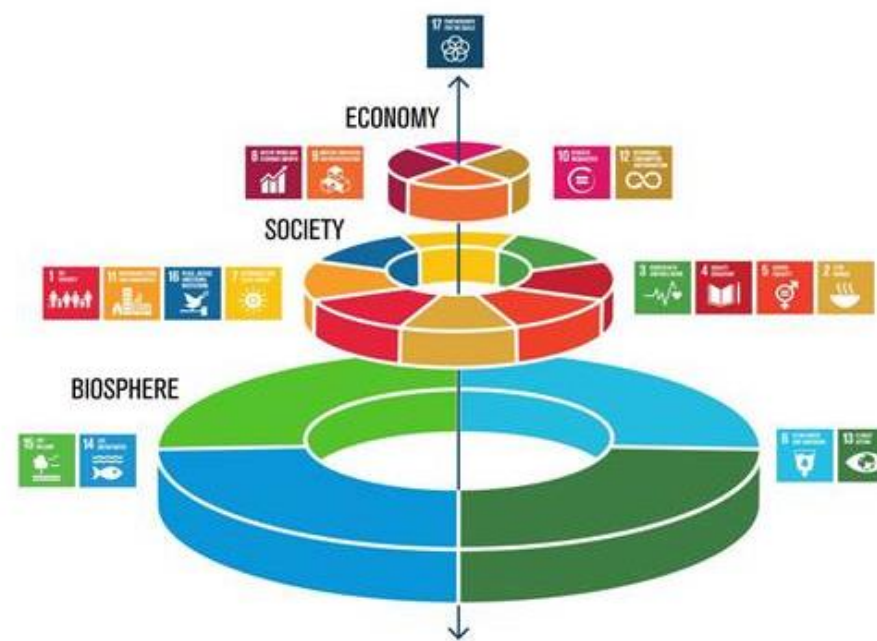

- **Klima og miljø i planforslaget**

- Reduksjon av klimagassutslipp
- Arealeffektivitet og arealnøytralitet
- Klimatilpasning

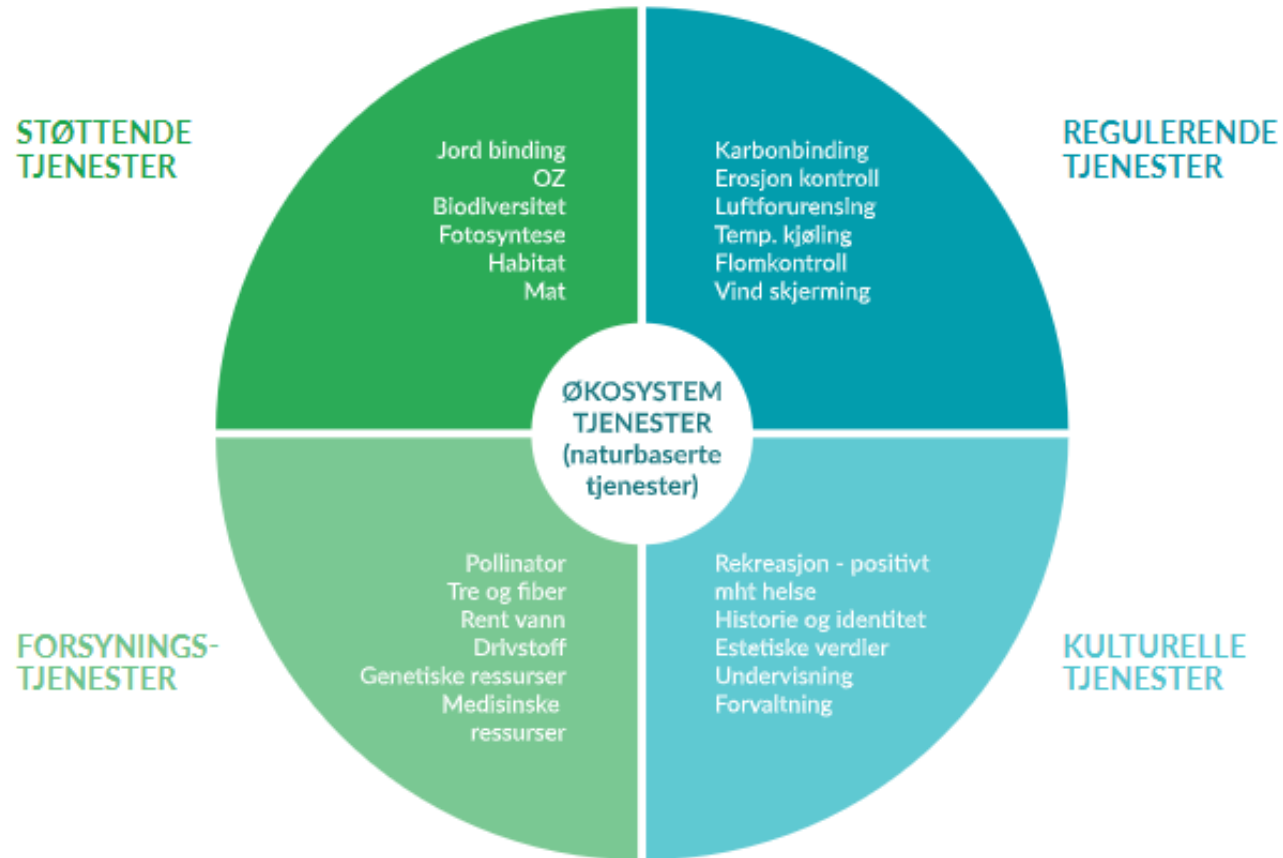
- **«De grønne og blå verdiene»**

- Naturmangfold
- Friluftsliv
- Landbruk - kommunens matkammer
- Bevare dyrka mark
- Ta vare på strandsonen og sjøområdene

Figur 3. En forskningsbasert tilnærming til FNs bærekraftsmål. Kilde: Azote Images for Stockholm Resilience Centre

Hvorfor ikke bygge hvor som helst?

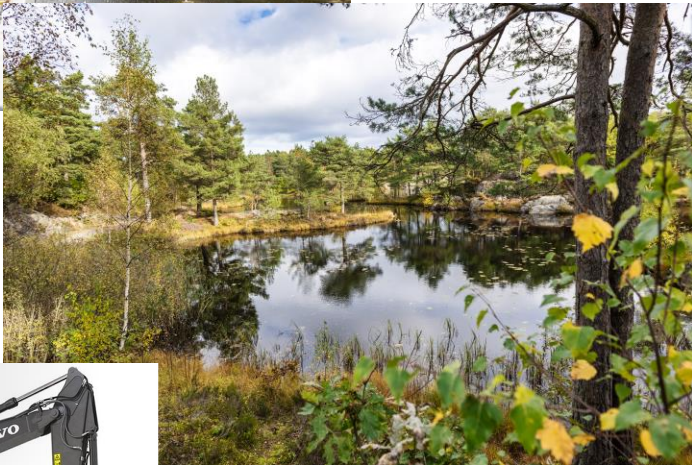

Helhetlig tilnærming til klimagassutslipp

- Direkte utslipp
 - Utslipp som skjer fysisk innenfor Kristiansand kommunes grenser.
- Indirekte utslipp
 - Utslipp som skjer utenfor Kristiansand kommune, men som forårsakes av aktiviteten til kommunens innbyggere og næringsliv.
- Klimagassutslipp fra arealbruksendringer

Viktige grep i planforslaget for omstilling av Kristiansand til et lavutslippssamfunn

EC230 ELECTRIC CUSTOMER PILOT

Ta i bruk nytt kunnskapsgrunnlag og metoder i arealforvaltningen

Legge til rette for at økt andel av reisene kan gjøres utslippsfritt

Redusere utslipp fra etablering av bygg og infrastruktur

Ta vare på karbonrike arealer

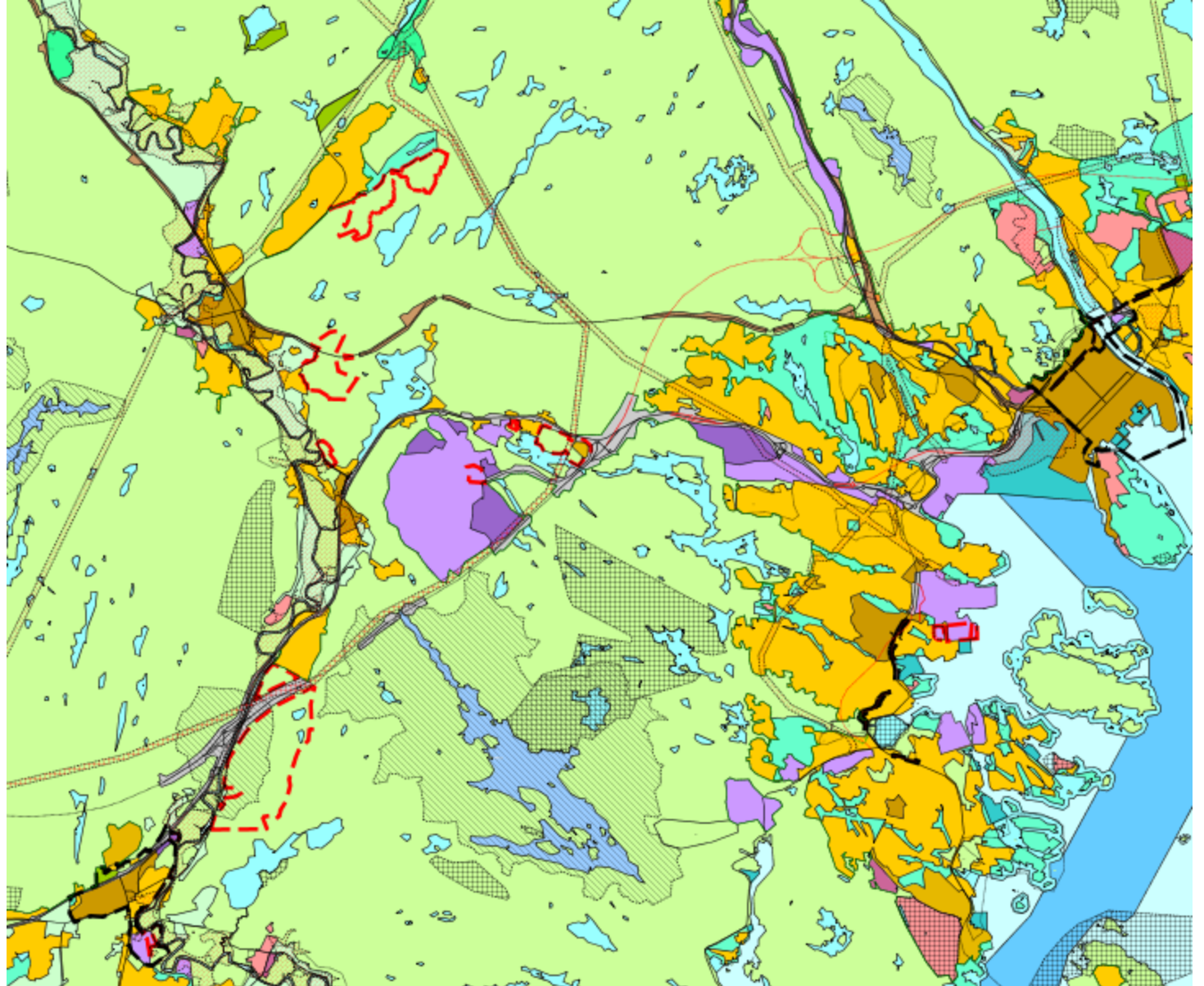

Ivareta arealbehovene som utløses av nye klimaløsninger

Plangrep

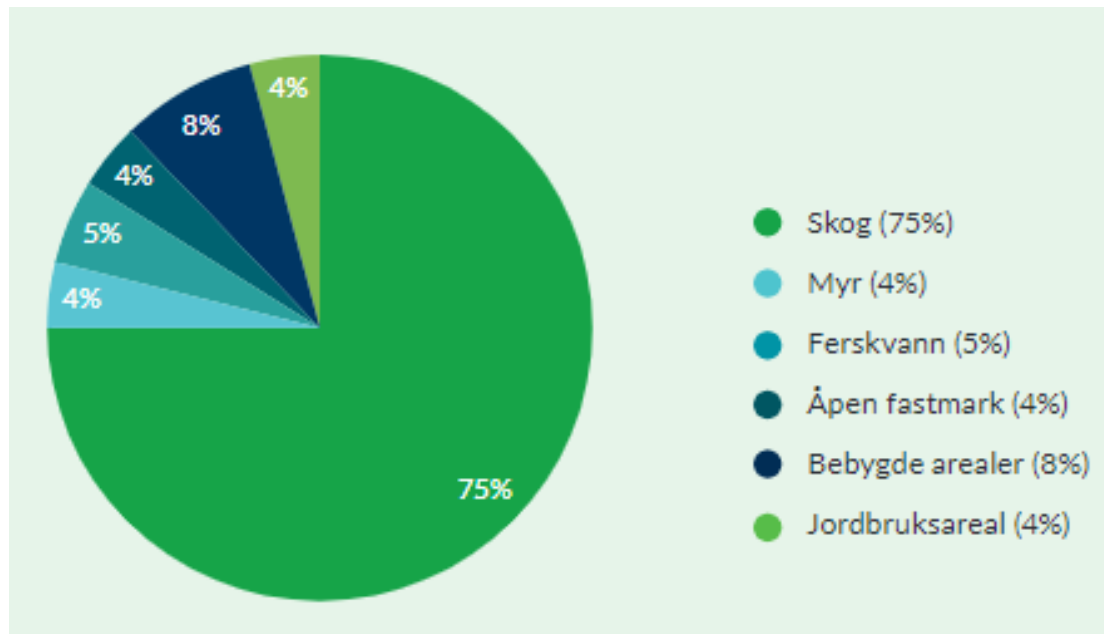
- Kommunedelplaner og reguleringsplaner
- Alternativer
- Utvikle senterområder
- Strandsone
- Landbruksarealer
- Friluftsområder – marka
- Temakart

Menti kode: 3613 0933

Klima- og arealregnskap/ -budsjett

Arealene i Kristiansand

Planforslaget

- Ca. 2770 dekar endres fra utbyggingsformål til LNF eller grønnstruktur
- Ca. 1780 dekar endres fra LNF eller grønnstruktur til utbyggingsformål

Redusert areal til byggeformål:

ca. 26 000 tonn CO₂ – ekvivalenter mindre utslipp fra omdisponering av natur

Områder som høres i to alternativer

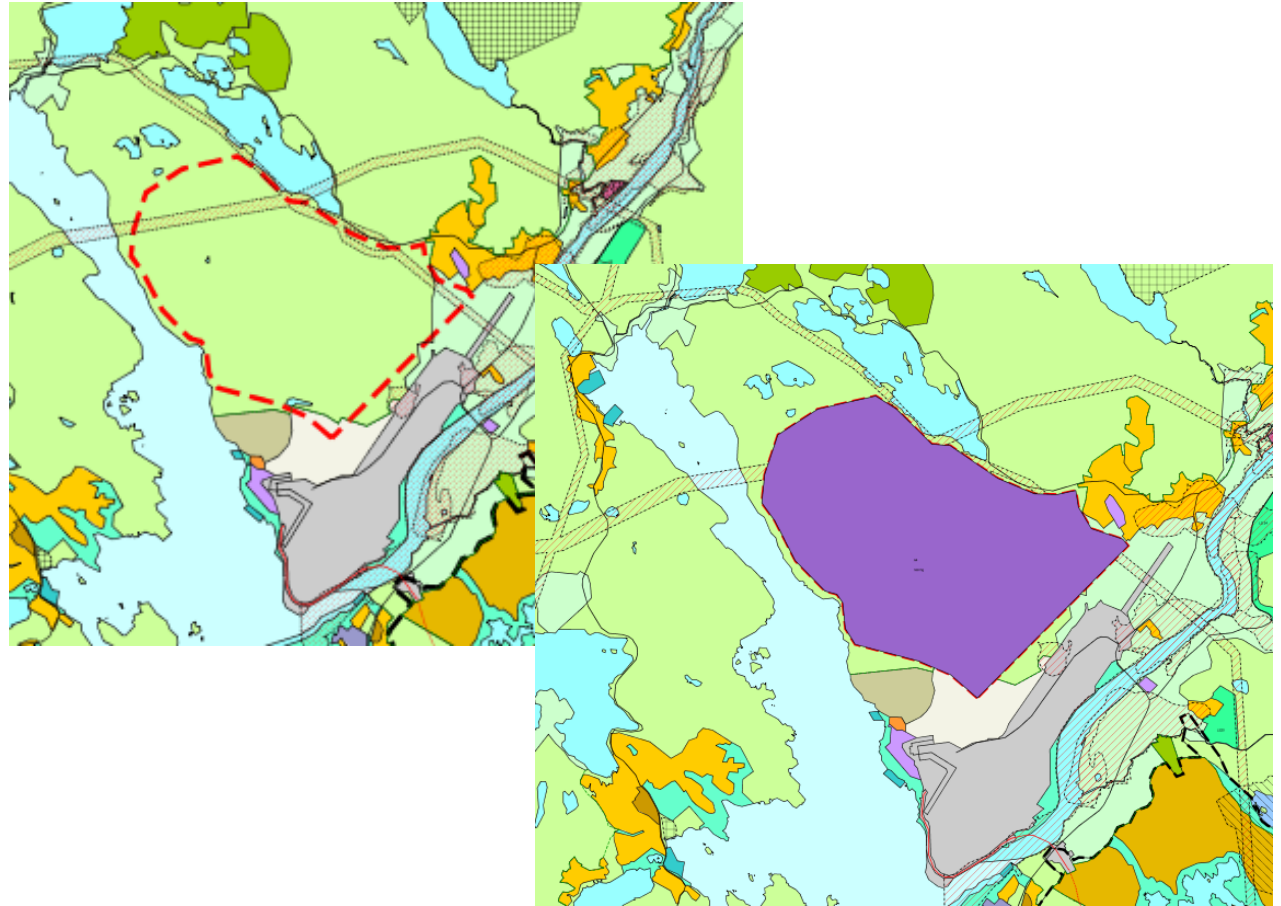
Ca. 6560 dekar mer areal til utbyggingsformål

Ca. 100 dekar dyrka mark

Ca. 6200 dekar skog

Ca. 170 dekar myr

Nedbygging av disse arealene, kan frigjøre ca. 234 500 tonn CO₂-ekvivalenter

Jordvern og langsiktig grense mot jordbruksareal

Kristiansand
kommune

Jordbruksareal er et knapphetsgode.

Nasjonalt og lokalt er det nå et tydelig engasjement for jordvern.

Målsetting om at ny arealdel ivaretar jordbruksarealene i kommunen og hindrer nedbygging.

Tilbakeføring til LNF og håndtering av matjord

Kristiansand
kommune

Ny kommuneplan foreslår at 87 daa jordbruksareal med annet arealformål blir tilbakeført til LNF.

Bestemmelse setter krav om at det skal utarbeides matjordplan der matjord må fjernes på grunn av utbygging.

Matjordplanen skal beskrive en faglig måte å flytte jorda på og samtidig vise stedet jorda skal flyttes til.

Markagrense

Kristiansand
kommune

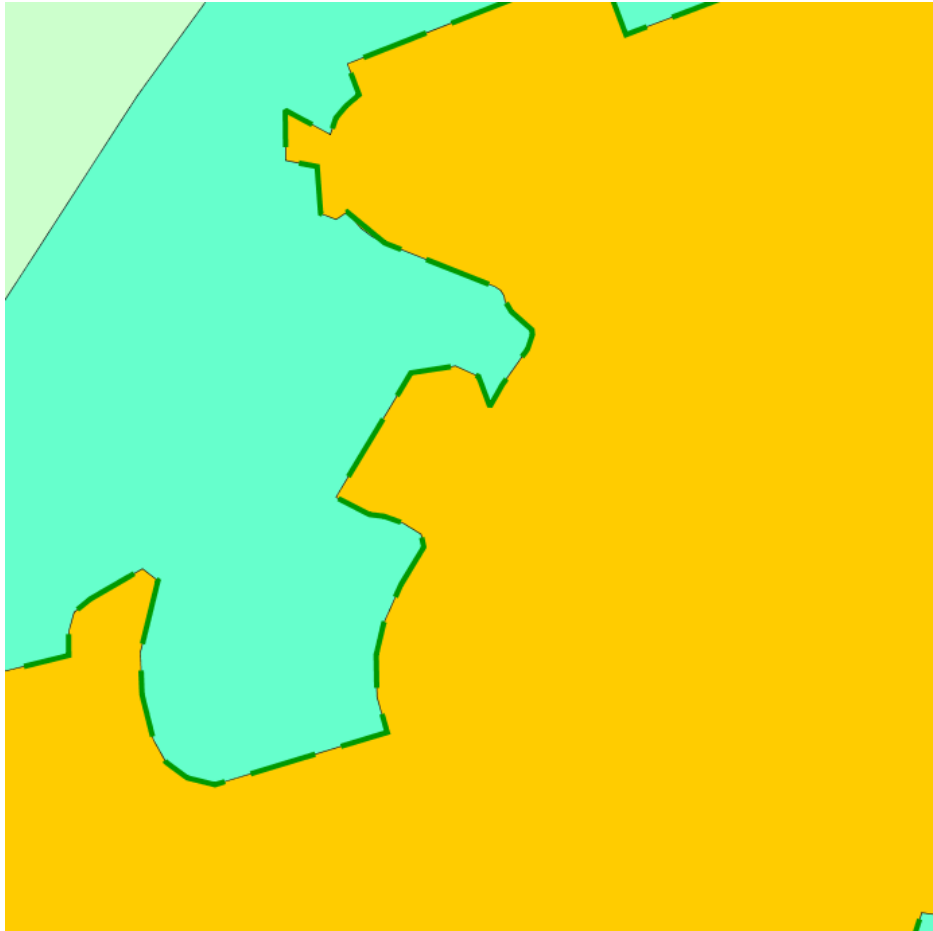

Kommunen er i vekst og utbyggingspress betyr også press på de grønne arealene.

Langsiktig grense mellom utbyggingsområder og marka skal sikre en forutsigbar og langsiktig arealforvaltning.

Markagrense skal sikre en varig og god tilgang til friluftsområder og samtidig ivareta hensyn til skogbruksnæringen.

Langsiktig grense for utbygging

Den langsiktige grensen mellom utbyggingsområder og "grønne" områder vises som en illustrasjonslinje (den grønne stiplede linja) i arealkartet. Illustrasjonslinja viser at det gule utbyggingsområdet ikke skal utvides mot det grønne arealet.

Bruk og vern av sjø og vassdrag

Kristiansand
kommune

Arealdelens utgangspunkt er at kystsonen er en knapphetsressurs.

Unik skjærgård

Fiskeri er en betydelig næring

Arealdelen foreslår ikke nye områder for akvakultur.

Fritidsboliger

Kyststi

- Mål om sammenhengende kyststi gjennom hele kommunen.
- Kyststi gir hele befolkningen tilgang til strandsonen.
- Temakart for grønnstruktur viser både eksisterende og manglende kyststi. Der temakartet viser manglende kyststi, skal dette forstås som en **intensjon** om kyststi. Endelig trasé fastsettes gjennom detaljregulering eller planlegging i kommunal regi.

Byggegrense i 100-metersbeltet

Byggegrense i plankartet

- Områder uten konflikter knytta til strandsonehensyn

Alternative byggegrenser - bestemmelser

Alternativ 1 – byggegrense 30-meter fra sjøen:

- *Der det ikke er fastsatt byggegrense på plankartet eller i reguleringsplan, gjelder det en byggegrense 30-meter fra sjøen innenfor arealformål bebyggelse og anlegg med underformål.*

Alternativ 2 – byggegrense i formåls grensen bebyggelse og anlegg:

- *Der det ikke er fastsatt byggegrense på plankartet eller i reguleringsplan, gjelder formåls grensen for bebyggelse og anlegg med underformål som byggegrense i 100-metersbeltet langs sjøen.*

Kulturminner og kulturmiljø

Kristiansand
kommune

Pågår parallelt en prosess med
kommunedelplan for kulturmiljøer.

Føringene fra staten – St. meld. 16, 2020
med fokus på hele kulturmiljøet

Restaurering og ombygging framfor rivning
=> bidrag for å kutte utslipp av klimagasser.

Bestemmelsesområder for områder med
viktig kulturmiljø

Spredt utbygging i LNF-områdene

- Bakgrunn: Et ønske om å legge til rette for vekst og utvikling i alle deler av kommunen.
- Utfordring med gjeldende arealdeler at de fleste søknader er utenfor de avsatte områdene. Dvs. ca. 75% av sakene krever dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Foreslås i ny arealdel

Kristiansand
kommune

- Kommuneplankart som skiller mellom områder for **eksisterende** og **framtidig** spredt bebyggelse I LNF.
- **Eksisterende:** knytte til planbestemmelser som hjemler mindre tiltak uten å søke dispensasjon fra kommuneplanen.
- **Framtidig:** Lokalisert til de deler av kommunen hvor det kan styrke skole, barnehage, nærbutikk, arbeidsplasskonsentrasjon m.m. Tydelige planbestemmelser med krav til tomt og plassering.
- I tillegg videreføre områdene som ligger inne i de gjeldende arealdelene.

Eksisterende - (lys grønn) og framtidige(mørk grønn) områder for spredt utbygging

Kristiansand
kommune

Still dine spørsmål underveis her

- Ta opp mobilen...
www.menti.com
- Kode: **3613 0933**
- Klikk på «**Åpne Q&A**» for å stille dine spørsmål eller stemme frem spørsmål

Menti kode: 3613 0933

Kristiansand
kommune

Høringsprosessen

Nå er vi her i prosessen

Skriftlige uttalelse

Planprogram

- Oppstart av planarbeid
- Høring planprogram
- Arealinnspill

Vinter 2021

Fastsatt planprogram i bystyret

Våren 2021

Utredning og medvirkning

Behandling av første planforslag i formannskap

Høsten 2022

Høring og offentlig ettersyn

14. januar – 5. mars 23

Temamøter og bydelsmøter

- Næring og handel 13/1
- Nodeland 25/1
- Vågsbygd 26/1
- Tangvåll 31/1
- Randesund 1/2
- Kvadraturen 2/2
- «Bærekraftig utvikling i Kristiansand?» 8/2

Orientering i alle kommunale råd

Behandling av innspill og høringsuttalelser

Bearbeiding av planforslaget

Politisk behandling

før sommeren 2023

???

Administrasjonen sine vurderinger av høringsuttalelsene inngår i saken til sluttbehandling (formannskapet og bystyret)

Plandokumentene – hvor og hvordan?

Kristiansand
kommune

Language ▾ Lytt Min side

Q SØK

≡ MENY

[Hjem](#) / Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2023–2034 er sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn. Alle som ønsker det kan uttale seg om planforslaget. [Høringsfristen er 5. mars 2023.](#)

Kommuneplanen kort fortalt

Her er en kortversjon av forslaget til kommuneplanens arealdel og en film som viser hovedgrepene i planen.

Plandokumenter på høring

Her finner du alle dokumentene til kommuneplanens arealdel.

Plankartet

Her finner du digitalt plankart og digitale temakart.

Hva mener du? Gi din høringssuttalelse!

Her kan du sende inn din høringssuttalelse til planforslaget.

Bydels- og temamøter

Kommunen inviterer til bydels- og temamøter om kommuneplanen.

Planprosess og medvirkning

Her finner du beskrivelse av planprosessen så langt.

Gjeldende arealdeler

Inntil ny arealdel er vedtatt gjelder de gamle arealplanene fra de tidligere kommunene som kommunedelplaner. Planene finner du her.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanen er kommunens viktigste overordnede plan og handler om hva vi skal satse på de neste 10-12 årene.

- **Nettside – plankart**

www.kristiansand.kommune.no/kommuneplanens-arealdel

- **Høringsuttalelse**

Gi din høringssuttalelse digitalt på kommunens nettside eller i brev til:

Kristiansand kommune, By- og stedsutvikling,
Postboks 4, 4685 Nodeland

Kristiansand
kommune

Telefon 38 07 50 00
post@kristiansand.kommune.no
Kristiansand.kommune.no